

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

GVERNUL
ROMÂNIEI

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finantat din Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 -- 2020

Axa prioritară 2. Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente

Obiectivul tematic 11: Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a părților interesate și eficiența administrației publice

Prioritatea de investiții 11i: Efectuarea de investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice la nivel național, regional și local în vederea realizării de reforme, a unei mai bune legiferări și a bunei guvernanțe

Obiectivul specific 2.1. Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP

Titlul proiectului: „Management performant la nivelul autoritatilor publice locale”

Cod SIPOCA/Cod Mısmis2014+: 905/151135

Beneficiar: ASOCIATIA CENTRUL PENTRU POLITICI COMUNITARE REGIONALE "C.P.C.R."

Metodologie privind Crearea, dezvoltarea si implementarea de instrumente de monitorizare si evaluare independenta a politicilor si strategiilor la nivel local

„Management performant la nivelul autoritatilor publice locale”

	Elaborat:	Verificat si aprobat:
Nume:	Stanciu Andreea	Tudose Caty Florentina
Functie:	Expert creare_ dezvoltare si implementare proceduri A1.1	Manager de proiect
Data:	04.11.2022	04.11.2022
Semnatura:		

CUPRINS

CAPITOLUL I

1. Scopul procedurii
2. Obiectivele specifice ale proiectului
3. Descrierea subactivității A1.1
4. Rezultatele așteptate ale proiectului

CAPITOLUL II

1. Scurt istoric – date monografice
2. Organizare administrativă
3. Care sunt politicile publice ale comunităților din mediul rural
4. Obiective de dezvoltare durabilă

CAPITOLUL III

1. Conceptul dezvoltării rurale durabile
2. Documente strategice
3. Tipuri de instrumente

CAPITOLUL IV

1. Stabilirea cadrului de monitorizare și evaluare
2. Ce este monitorizarea?
3. Ce este evaluarea?

CAPITOLUL V

1. Care sunt nevoile cetățenilor

Stavru

2. Instrumente independente de monitorizare si evaluare – generale posibile
3. Instrumente independente de monitorizare si evaluare

CAPITOLUL VI

1. Probleme cu care se confrunta localitatile
2. Propunere instrumente independente de monitorizare si evaluare a politicilor publice si a strategiilor locale

UNIUNEA EUROPEANĂ

CAPITOLUL I

1. SCOPUL PROCEDURII

Proiectul POCA 151135 este complementar cu obiectivele de dezvoltare locala stabilite prin intermediul strategiilor si politicilor locale, de imbunatatire a conditiilor de trai ale cetatenilor prin proiecte de natura sociala finantate prin POCU 2014-2020 si din fonduri proprii destinate asistentei sociale si limitarii fenomenului saraciei la nivel national, prin proiecte de infrastructura locala finantate prin POR 2014-2020 si proiecte de dezvoltare informationala a institutiei publice din POC 2014-2020.

Toate UAT-urile isi reactualizeaza strategiile de dezvoltare in conformitate cu Strategia 2030. In concordanta cu propunerile cu Obiectiv tematic 11 al POCA, Agenda 2030 pentru Dezvoltare durabila, isi propune "Promovarea unei cresteri economice sustinute, deschise tuturor si durabile, a ocuparii depline si productive a fortei de munca si a unei munci decente pentru toti".

Solicitantul face parte din categoria de beneficiari eligibili, fiind ONG. ONG-ul nostru detine personal pregatit, cu expertiza in implementarea proiectelor, dar si in gestionarea problemelor din sfera domeniilor precum: dezvoltare comunitara, ocupare, organizare si dezvoltare comunitara etc. In situatia unor retrageri a personalului angajat in proiect, organizatia are capacitatea de a inlocui persoana respectiva cat mai curand posibil. Organizatia detine resurse materiale suficiente pentru a-si desfasurat activitatea la sediul social, sau oriunde este solicitata. In nomenclatorul aferent "Calitatea entitatii in proiect" a fost selectat "Furnizor de servicii sociale de drept privat, conform legii" deoarece nu a fost identificat alt element care sa corespunda acestui proiect.

Prezenta procedura are ca scop crearea, dezvoltarea si implementarea de instrumente de monitorizare si evaluare independente pentru politicile si strategiile locale care sa contribuie la dezvoltarea durabila a localitatilor.

2. OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI

1. OS 1 – Intocmirea unei metodologii de evaluare si monitorizare a capacitații administrative a unitaților administrativ-teritoriale
2. OS 2 – Intocmirea unei metodologii in vederea sustinerii si promovarii dezvoltarii la nivel local, in special in relatia dintre autoritatile si institutiile administratiei publice
3. OS 3 – Intocmirea unei metodologii ce are ca scop inlesnirea relatiei dintre autoritatea publica locala cu ONG-uri de profil, institutii de invatamant acreditate, dar si cu cetatenii, in vederea elaborarii de politici si strategii la nivel local
4. OS 4 – Crearea unei platforme pentru dialogul social si civic
5. OS 5 - Formarea unui numar de 50 de persoane în sfera administratiei publice
6. OS 6 – Organizarea a 3 workshop-uri in vederea dezvoltarii responsabilitatii civice, de implicare a comunitatilor locale in viata publica

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

3. DESCRIEREA SUBACTIVITĂȚII A1.1 DIN CADRUL PROIECTULUI

Activitate: A1 Crearea, dezvoltarea și implementarea de instrumente/proceduri/mecanisme ce vin în sprijinul dezvoltării la nivel local

Subactivitatea 1.1. Crearea, dezvoltarea și implementarea de instrumente de monitorizare și evaluare independentă a politicilor și strategiilor la nivel local

Activitatea vine ca soluție la nevoia administrației publice locale de a cunoaște impactul politicilor și strategiilor la nivel local. Astfel, în cadrul proiectului se va elabora o metodologie ce are ca scop monitorizarea și evaluarea politicilor și strategiilor la nivelul administrației publice locale.

Evaluarea reprezintă un proces prin care se măsoară performanța unei politici sau a unei strategii și se identifică soluțiile la problemele existente. Mai exact, evaluarea poate avea, printre altele, scopul de a analiza rezultatele unei politici, de a ajuta autoritățile să răspundă în fața cetățenilor pentru acțiunile lor, de a ajuta la procesul de alocare a resurselor și de a ajuta la îmbunătățirea managementului politicilor sau strategiilor elaborate la nivel local.

Datele rezultate în urma evaluării sunt utile atât pentru îmbunătățirea procesului de implementare a politicilor/strategiilor, cât și a celui de luare a deciziilor. Prin evaluare este determinată eficacitatea proiectelor și politicilor, prin răspunsul pe care îl da întrebărilor: ce funcționează?, pentru cine? și în ce condiții? Evaluarea susține, de asemenea, procesul de planificare a activităților viitoare, de repartizare a resurselor umane, financiare etc.

Pentru elaborarea metodologiei, va fi angajat 1 expert. Detalii despre atribuții, calificare și experiența minimă se pot găsi în secțiunea Resurse Umane. Acesta va elabora metodologia în 4 luni, fiind renumerat pentru un număr de 168 ore (42h/lună). Metodologia va avea un număr mediu de 50 de pagini. Cuprinsul va fi întocmit de comun acord în urma întâlnirilor realizate cu reprezentanții primăriilor colaboratoare, și ai solicitantului.

După elaborarea metodologiei, expertul desemnat, va efectua deplasări în comunitățile celor 2 Primării partenere, cât și la sediul Beneficiarului și va aduce la cunoștință metodologia elaborată, fiecărui membru al grupului țintă, prin întâlniri individuale sau de grup, în funcție de disponibilitatea membrilor grupului țintă. Scopul acestor întâlniri, va fi acela de a soluționa

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

problemele identificate și de a asigura o viziune clară și unitară asupra modului de elaborare, implementare și monitorizare a politicilor și strategiilor la nivel local.

4. REZULTATELE AȘTEPTATE ALE PROIECTULUI

1. Rezultat program R4: Capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local – Rezultat proiect 1: 1 metodologie de evaluare și monitorizare a capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale
2. Rezultat program R4: Capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local – Rezultat proiect 2: 1 metodologie de susținere și promovare a dezvoltării la nivel local, în special în relația dintre autoritățile și instituțiile administrației publice
3. Rezultat program R4: Capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local – Rezultat proiect 3: 1 metodologie care are ca scop înlesnirea relației dintre autoritatea publică locală cu ONG-uri de profil, instituții de învățământ acreditate, dar și cu cetățenii, în vederea elaborării de politici și strategii la nivel local
4. Rezultat program R4: Capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local – Rezultat proiect 4: 1 platformă pentru dialog social și civic
5. Rezultat program R4: Capacitate crescută a ONG-urilor și partenerilor sociali de a se implica în formularea și promovarea dezvoltării la nivel local – Rezultat proiect 5: 50 de persoane instruite în domeniul accesării fondurilor europene din punct de vedere al administrației publice

Stancu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

6. Rezultat program R4: Capacitate crescuta a ONG-urilor si partenerilor sociali de a se implica în formularea si promovarea dezvoltarii la nivel local – Rezultat proiect 6: 3 workshopuri organizate pentru dezvoltarea responsabilitatii tematice

CAPITOLUL II

1. SCURT ISTORIC – DATE MONOGRAFICE

Comuna Predești este construită pe vatra unei vechi așezări medievale, atestată documentar încă din anul 1514, numele localității datorându-se unui căpitan al lui Mihai Viteazu, boier stăpân al acestor locuri, anume Preda Buzescu.

Satul Predești este așezat în formă de T, având drept latura mică, pe o distanță de aproximativ 2 km, DJ 606, cu case de o parte și de alta a acestuia. Latura mare, perpendiculară pe șosea, este construită în jurul vechii vetre a satului, prelungindu-se pe o distanță de 6-7 km. până în cătunul Predeștii mici, și având denumirea populară de Dia (conform celor spuse de preotul din Predești, Dia reprezintă un vechi nume turcesc, având înțelesul de “departe”). Inițial, această zonă a comunei era foarte populată, cu timpul oamenii mutându-se spre vale, în Predești, motivele principale ale acestei migrații locale fiind, pe de o parte accesul mai facil la apă în vale, unde pânza freatică se află mai sus, pe de altă parte, mutarea, în perioada comunistă a vechiului drum județean din zona Dia în zona Predești.¹

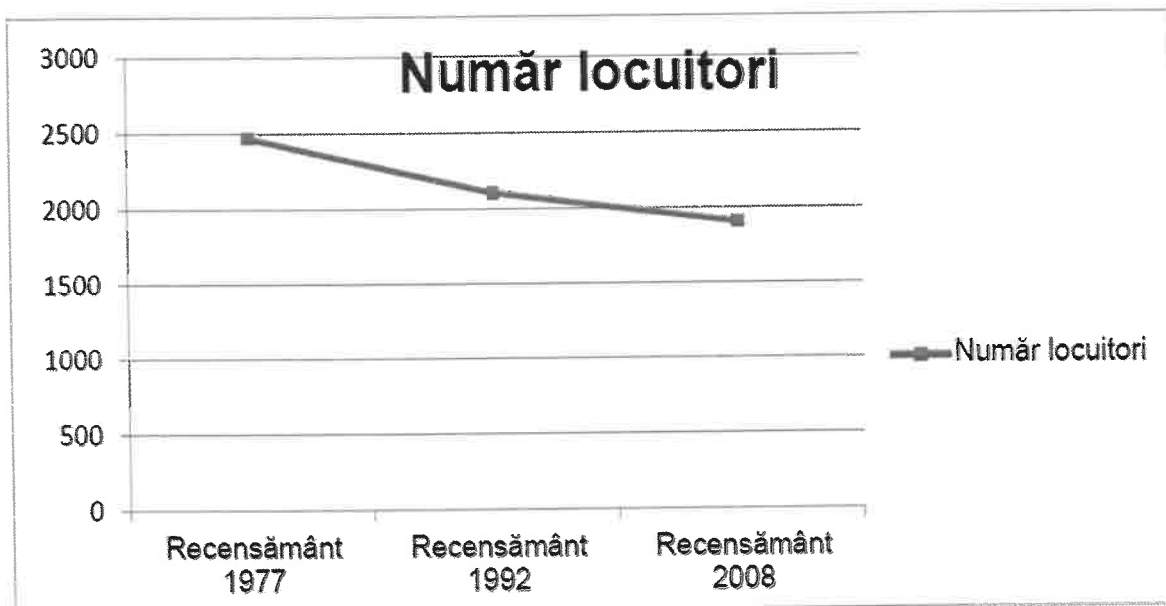
Populația stabilă totală a comunei Predești, la data de 1 iulie 2011, este de 1905 persoane. În comuna Predești se înregistrează în anul 2008 un număr de 2051 de locuitori. În ceea ce privește densitatea populației, comuna Predești prezintă o densitate de 40 loc./km², față de media de 53,55 loc/km² la nivelul județului Dolj.

¹ Strategia de Dezvoltare a Comunei Predesti

Stancu

De regulă, se observă scăderea numărului de locuitori de la o etapă de recensământ la alta. Diminuarea numărului de locuitori în comuna Predești ca, de altfel, în întreg mediul rural al județului Dolj, este cauzată de politicile anterioare de dezvoltare cu precădere a centrelor urbane și industriale din județ sau în afara lui, care a determinat pe de o parte migrarea forțelor tinere, apte pentru muncă, din localitățile rurale și, pe de altă parte, îmbătrânirea populației în acestea și deci scăderea indicelui de natalitate.

Comuna Predești are un potențial demografic scăzut (natalitate destul de ridicată dar mortalitate crescută, ceea ce conduce la un spor natural negativ) și îmbătrânire accentuată.²

² Strategia de Dezvoltare a Comunei Predești

UNIUNEA EUROPEANĂ

Comuna Bucovat

Numele comunei Bucovăț este de origine slavă, vine de la cuvântul "bucov", care înseamnă fag, desemnând pădurile de fag din jurul localității.

Comuna Bucovăț este situată la o distanță de 6 Km de orașul reședință de județ, Craiova. Este formată din șase sate: Sărbătoarea, Leamna de Sus, Leamna de Jos, Bucovăț, Palilula, Cârlichei, având o suprafață totală de 8264 ha și o populație de 4264 de locuitori.

Cadrul natural geografic în care este așezată localitatea este înconjurat de dealuri împădurite.³

Suprafata totala este de 8264 ha si o populatie de 4224 de locuitori.

Dezvoltarea rurală este un proces care urmărește schimbarea socială și dezvoltarea economică durabilă pentru progresul continuu al comunității rurale. Scopul final este de a le îmbunătăți calitatea vieții și de a conserva mediul. De asemenea, dezvoltarea rurala durabila este esentiala pentru eradicarea saraciei, majoritatea persoanelor sarace locuiesc in mediul rural.

Un sector agricol sănătos și dinamic este baza importantă a dezvoltării rurale, generând legături puternice și cu alte sectoare economice. Mijloacele de trai în mediul rural sunt îmbunătățite prin participarea efectivă a populației rurale și a comunităților rurale la gestionarea propriilor obiective sociale, economice și de mediu.

³ <http://primaria-bucovat.ro/wp/asezare-geografica-istoricul-comunei/>

Există trei nevoi de bază în dezvoltarea rurală pentru un viitor durabil:

1. Îmbunătățirea bunăstării a milioane de oameni care trăiesc în mediul rural (aproape jumătate din populația lumii), reducând astfel decalajul rural-urban, eliminând sărăcia și prevenind migrația orașelor.
2. Protejarea și conservarea resurselor naturale, peisagistice și culturale.
3. Asigurarea accesului universal la alimente cu o producție agricolă durabilă.

2. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ

Potrivit articolului 3(3) din Constituția României⁴, teritoriul României este împărțit în comune, orașe și județe; marile orașe (orașele) sunt declarate municipii (municipii) printr-o lege anume. Orașele cu un număr mare de locuitori și având o importanță economică, socială, politică și științifică majoră la nivel național sau care îndeplinesc condițiile necesare dezvoltării în aceste domenii pot fi clasificate ca municipii (orașe).

Dintr-o perspectivă mai generală, comuna „constituie grupul de familii stabilite pe un teritoriu dat, care se identifică ca parte a unui popor și/sau naționalitate, care își întemeiază modul de viață pe o practică colectivă de reciprocitate și solidaritate, cu un sistem de organizare colectivă politică, administrativă, spirituală și culturală.

În acest sens, comuna este unitatea în care se dezvoltă practici ancestrale, culturale și tradiționale, așezate pe terenuri colective, astfel încât acestea să participe la utilizarea resurselor

---

⁴ Constituția României, Articolul 3

Stancu

UNIUNEA EUROPEANĂ

naturale aflate pe teritoriile lor, precum și să-și pastreze formele proprii de conviețuire și organizare socială.

Comunitatea are posibilitatea de a genera activități economice, la nivel colectiv sau individual, astfel încât să aibă acces la bunuri de consum, locuințe, hrană și alte nevoi de bază care să le permită subzistența, care se execută prin cultivarea pământului, gospodărirea și exploatarea animalelor domestice, mineritul, silvicultura.

Referitor la România, cele 12.955 de sate sunt concentrate pe o suprafață de aproximativ 223,3 mii km², ceea ce reprezintă aproximativ 93,7% din suprafața României, rezultând că spațiul rural românesc este predominant.

În comparație cu unele foste state comuniste est-europene, în prezent membre UE, doar România și Slovacia au o populație rurală a cărei pondere depășește 40%. Populația, adică componenta dinamică, joacă un rol deosebit de important în viața economică, socială și politică a spațiului rural.

Județele României sunt unitățile administrativ-teritoriale la nivel intermediar, în timp ce comunele, orașele și municipiile (orășele) formează nivelul administrativ local. Nivelul administrativ intermediar este format din 41 de județe. Municipiul București (capitala țării), deține atât competențe municipale, cât și județene. Un prefect este numit de guvernul central ca reprezentant al guvernului la nivel județean.

Conducerea afacerilor publice locale revine autorităților administrative locale deliberative autonome, respectiv Consiliului Județean și Consiliilor Locale (Consiliul Local). Nivelul local cuprinde 2.861 de comune, 217 orașe și 103 municipii (orașe).

Legea Dezvoltării Regionale în România (nr. 315/2004) stabilește cadrul instituțional pentru politica de dezvoltare regională a României, obiectivele acesteia, competențele Regiunilor de dezvoltare și instrumentele specifice ale politicii de dezvoltare regională. Pe teritoriul României

Stancu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

exista opt Regiuni de dezvoltare. Regiunile de dezvoltare nu sunt unitati administrativ-teritoriale si nu au statut juridic.

Conform Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regionala, principalele obiective ale politicii de dezvoltare regionala în Romania sunt urmatoarele:

- Reducerea dezechilibrelor regionale existente prin incurajarea dezvoltarii echilibrate, accelerarea redresarii economice si sociale a regiunilor mai putin dezvoltate in functie de dezechilibrele istorice, geografice, economice, sociale si politice si prevenirea aparitiei de noi dezechilibre;

- Corelarea politicilor si activitatilor sectoriale la nivel regional prin incurajarea initiativelor guvernamentale si prin explorarea resurselor locale si regionale in vederea dezvoltarii economice si sociale si a dezvoltarii culturale;

- Promovarea cooperarii interregionale nationale si internationale, a cooperarii transfrontaliere si in contextul euroregiunilor;

- Incurajarea participarii regiunilor de dezvoltare in structurile si organizatiile europene care promoveaza dezvoltarea lor socio-economica si institutionala in vederea realizării proiectelor de interes comun in conformitate cu acordurile internationale semnate de Romania.

Competente comunelor si ale Municipiilor (Oraselor), conform art. 24 din Legea-cadru nr. 195/2006 privind descentralizarea, revizuită prin OUG nr. 42/2016⁵ presupune:

- Furnizarea de căldură produsă într-un sistem centralizat (încălzire centrală);
- Construcția de locuințe sociale pentru tineri;

⁵ LEGEA-CADRU nr. 195 din 22 mai 2006 (*actualizată*) a descentralizării (actualizată până la data de 30 iunie 2016*)

Stancu

UNIUNEA EUROPEANĂ

- Învățământul preuniversitar, cu excepția învățământului special;
- Ordine și siguranță publică;
- Acordarea de asistență socială persoanelor aflate în nevoie;
- Prevenirea și gestionarea urgențelor locale;
- Asistență medicală și servicii sociale pentru persoanele cu probleme sociale;
- Servicii sociale pentru persoane cu dizabilități;
- Servicii sociale pentru vârstnici;
- Servicii publice comunitare de înregistrări personale;
- Managementul infrastructurii rutiere a comunelor;
- Finanțarea cheltuielilor de personal pentru medici și asistenți medicali, precum și a cheltuielilor medicale și sanitare în unitățile medicale și de asistență socială;
- Urbanism și urbanism;
- Alte competențe stabilite de lege.

3. CARE SUNT POLITICILE PUBLICE ALE COMUNITATILOR DIN MEDIUL RURAL

Politica publică determina ce servicii vor fi furnizate cetățenilor și ce fel de dezvoltare va avea loc în comunitate și determina care va fi viitorul comunității în următorii ani. Politicile sunt create pentru a ghida luarea deciziilor.

Politicile publice exprimă valori și obiective stabilite și sunt implementate prin programe și proiecte. De obicei, programele sunt alcătuite din mai multe proiecte iar rezultatul fiecărui proiect conduce la îndeplinirea rezultatului unui program.

O evaluare și o monitorizare de succes nu ar trebui să fie o activitate separată ci ele ar trebui integrate în ciclul de formulare a unei politici publice.

Ca elemente cheie a unei politici putem spune că sunt scopurile, obiectivele și activitățile. Amintim aici și indicatorii de performanță care ne indică în ce măsură o politică sau un proiect îndeplinește telurile și obiectivele rezolvând astfel problema.

Politicile sunt elaborate și implementate mai apoi pentru a îmbunătăți diverse domenii din sfera socială și economică.

Încrederea în administrația publică este dată de profesionalism și integritate profesională. Integritatea profesională se bazează pe imparțialitate și independență profesională. Imparțialitatea se referă aici la absența preferințelor personale.

O bună politică publică urmărește să definească probleme și să implementeze strategii care să producă un rezultat măsurabil și pozitiv pentru publicul larg.

Primăriile din mediul rural se confruntă cu anumite dificultăți în a face față necesităților de dezvoltare a comunei și în absorbția fondurilor din cauza unor *factori* precum:

- ▶ participarea insuficientă a personalului din primărie la cursuri de formare profesională continuă, fiind necesară acoperirea următoarelor aspecte:
  - ▶ dezvoltarea cunoștințelor în managementul de proiecte;
  - ▶ dezvoltarea abilităților de comunicare publică;
  - ▶ dezvoltarea cunoștințelor de animare de grupuri și întâlniri;
  - ▶ dezvoltarea abilităților de identificare și de atragere de finanțare, inclusiv realizarea de proiecte în parteneriat public – privat;
- ▶ dezvoltarea abilităților de comunicare instituțională, de documentare asupra oportunităților de valorificare a resurselor pe care le deține comuna.

Obiectivul dezvoltării locale este de a crea un mediu participativ care să consolideze capacitățile instituțiilor locale de a implementa intervenții incluzive din punct de vedere social și care să crească numărul locurilor de muncă. În multe regiuni ale lumii, procesul de descentralizare și democratizare a sporit mult rolul autorităților locale în determinarea căii de creștere economică în comunitățile lor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Întărirea dialogului social local și întărirea capacităților manageriale ale guvernului și ale societății civile sunt mecanisme esențiale din spatele conceperii și implementării inițiativelor conduse la nivel local pentru a promova bunăstarea economică și socială a comunităților.

4. OBIECTIVE DE DEZVOLTARE DURABILE

Analiza SWOT este primul pas care trebuie parcurs pentru a afla situația comunității respective și pentru a putea stabili obiectivele din strategia de dezvoltare durabilă a comunității. Analiza factorilor de mediu interni ale unei instituții sau a unei comunități fac referire la punctele tari sau la punctele slabe. Analiza factorilor de mediu externi se referă la faptul că se vor lua în considerare oportunitățile și riscurile.

Când spunem *Puncte tari* ne referim la resursele și capacitățile instituției care susțin eforturile acesteia și care le oferă viabilitate. Patrimoniul, infrastructura, factorii culturali, resursele umane și economice, oameni bine instruiți, procese bine definite sunt câteva exemple de caracteristicile unei comunități în stabilirea punctelor tari ale acesteia.

Când spunem *Puncte slabe* de cele mai multe ori ne referim la absența punctelor tari. După cum am stabilit mai sus, cele menționate anterior se încadrează în categoria punctelor tari iar absența aspectelor menționate mai sus pot constitui puncta slabe pentru o instituție.

Punctele slabe împiedică o organizație să funcționeze la nivelul său maxim, sunt elemente vulnerabile ale unei organizații care influențează negativ productivitatea și împiedică atingerea obiectivelor stabilite.

Lipsa unei strategii pe termen lung, procese sau proceduri birocratice consumatoare de timp și lipsa activităților de control și monitorizare ar fi câteva exemple de puncte slabe.

Cand spunem **Oportunitati** facem referire la posibilitatile benefice favorabile care apar din mediul exterior comunitatii si care ajuta comunitatea sau institutia sa se dezvolte sau sa isi imbunatateasca activitatile si serviciile.

Cand spunem **Riscuri (amenintari)** ne referim la schimbarile care apar in mediul extern al institutiei sau al comunitatii care creeaza daune si impiedica cresterea ei. Ca exemple putem aminti aici conjuncturile politice, constrangerile financiare, rezistenta la schimbare, fluctuatia de personal sau lipsa de personal specializat.

Obiectivul este o actiune pe care intentionam sa o desfasuram pentru a obtine un rezultat mult dorit. Atunci cand vorbim de obiective, avem obiective generale si obiective strategice.

Obiectivul general reprezinta scopul principal al unei actiuni sau al unui proiect, reprezinta impactul pe care impactul final l-a avut strategia.

Principalele obiective generale ale dezvoltarii durabile ale comunei Predesti si ale comunei Bucovat constau in:

1. Dezvoltarea infrastructurii de baza a comunei
2. Protectia mediului
3. Intarirea coeziunii sociale si reducerea saraciei
4. Dezvoltarea si promovarea turismului
5. Regenerare rurala

Premisele de la care s-a pornit in realizarea acestor obiective sunt de a imbunatati conditiile de viata ale locuitorilor; de a ridica standardul calitativ al comunei, al constructiilor si al serviciilor in general; de a permite o anumita flexibilitate de adaptare la inevitabilele schimbari care au loc in comuna, procesul de planificare este indicat sa fie creativ si participativ.

Obiectivele strategice decurg din obiectivul general pentru a indica pașii care trebuie urmați în atingerea obiectivului general.

Toate aceste obiective stabilite de administrații, fie că ne referim la comunitățile din mediul urban, fie că este vorba despre comunitățile din mediul rural, dezvoltarea durabilă este un proces care urmărește schimbarea socială și dezvoltarea economică durabilă pentru progresul continuu al comunității rurale. Scopul final este de a îmbunătăți calitatea vieții și de a conserva mediul înconjurător.

Priorități și propuneri de Proiecte de investiții privind modernizarea comunei Bucovat:

Pentru o dezvoltare rurală durabilă Comuna Bucovat are în vedere realizarea următoarelor proiecte venite să îmbunătățească viața cetățenilor și să le asigure un trai de viață ridicat prin toate aceste măsuri.

1. Extindere la școala generală, în comuna Bucovat
2. Amenajare gropi de gunoi
3. Construcție stadion în comuna Bucovat, sat Leamna
4. Construcție bază sportivă multifuncțională

5. Constructia unei gradinite in comuna Bucovat
6. Constructia unei sali de sport in comuna Bucovat
7. Reabilitare camin cultural in comuna Bucovat
8. Proiect integrat - canalizare, statie de epurare, prelungire la rețeaua de apa
9. Amenajarea unui parculet la punctul fosilifer
10. Producerea de energie termica prin valorificarea resurselor regenerabile in comuna Bucovat
11. Modernizare si asfaltare drumuri in comuna Bucovat
12. Modernizare drumuri de acces catre exploatarele Agricole

Prioritati si propuneri de Proiecte de investitii privind modernizarea comunei

Predesti

Pentru o dezvoltare rurala durabila Comuna Predesti are in vedere realizarea urmatoarelor proiecte venite sa imbunatateasca viata cetatenilor si sa le asigura un trai de viata ridicat prin toate aceste masuri.

1. Modernizarea rețelei de iluminat stradal în comuna Predesti, în speță pe arterele secundare (drumuri interioare) prin înlocuirea corpurilor de iluminat existente cu dispozitive economice de ultima generație. Investiția se va desfășura pe o lungime de (conform

Stancu

Studiului de Fezabilitate întocmit), propusă spre reabilitare

2. Reabilitarea drumurilor comunale prin alei pietonale, trotuare, căi de acces, poduri/podețe, sistem rutier, parcări, etc.
3. Clădirea Căminului Cultural, situată în sat Predesti, com. Predesti, jud. Dolj va fi reabilitată prin soluțiile tehnice propuse în SF, PT, modernizată cu echipamente și obiecte de mobilier interior și dotată cu sistem de sonorizare profesional, corespunzător organizării evenimentelor culturale specifice.
4. Modernizarea Bibliotecii Comunale prin intervenție de reabilitare asupra imobilului, creșterea fondului de carte și înființarea unei biblioteci virtuale, accesibile publicului larg prin internet (pentru a satisface nevoia de a extinde resursele bibliotecii în concordanță cu noile tehnologii). Nevoia de a crea spații educative accesibile publicului larg.
5. Proiectul de reabilitare a Bisericilor Sf. Constantin și Elena (monument istoric) și Biserica Sf. Ioan Botezătorul își propune refacerea integrală a picturilor, reconstrucția fațadelor instituțiilor de cult, precum și înlocuirea acoperișurilor clădirilor.
6. Modernizarea Bazei Sportive din cadrul Școlii Gimnaziale Predesti, jud. Dolj. Proiectul prevede construcția unei baze sportive destinate elevilor din cadrul unității școlare, compusă din sală sport multifuncțională, vestiare, grupuri sanitare.
7. Realizarea investiției de amenajare a rețelei publice de alimentare cu apă pe toată suprafața com. Predesti, jud. Dolj
8. Introducere sistem centralizat de canalizare, com. Predesti, jud. Dolj
9. Reabilitare, modernizare și dotare Dispensar Uman, com. Predesti, jud. Dolj
- Reabilitarea imobilului Dispensarului Uman din com. Predesti, sat Predesti

UNIUNEA EUROPEANĂ

POCA
Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferență!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Dotarea cu echipamente moderne, corespunzătoare activității de asistență medical

10. Achiziția de autoutilitară și echipamente conexe pentru intervenții în caz de urgențe (apă, foc, alte calamități naturale). Dezvoltarea departamentului S.V.S.U. din cadrul Primăriei prin instruirea permanentă a personalului
11. Dotarea cu utilaje și echipamente pentru Serv. Gospodărire Comunală în cadrul Primăriei Predesti
12. Construcția unui spațiu modern, echipat și utilat care servește pentru îngrijirea persoanelor vârstnice din localitate. Centrul va dispune de posibilități pentru desfășurarea mai multor tipuri de activități recreative, dar va asigura și îngrijire medicală/prim ajutor.
13. Înființarea unui centru de Consiliere și Consultanță pentru fermieri, com. Predesti, jud. Dolj.
14. Conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier, com. Predesti, jud. Dolj.
  - Actualele zone verzi nu sunt foarte însemnate ca suprafață
  - Împădurirea de suprafețe de teren aflate în proprietatea Consiliului Local Predesti, cu destinația de zone forestiere
15. Dotarea cu echipamente de supraveghere video și instalarea acestora în puncte cheie ale localității pentru supravegherea activității de ordine și liniște publică la nivelul Comunei Predesti
16. Achiziția și amplasarea de plăcuțe cu denumirea străzilor, indicatoare de orientare, plachete de marcarea a intrărilor/ieșirilor din localitate și semne de circulație
17. Realizarea analizei nevoilor de formare profesională și înscrierea funcționarilor în programe de cursuri de formare profesională generale și specifice; Nevoia de a crește nivelul de pregătire profesională; Obligația funcționarilor publici de a-și îmbunătăți

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

constant nivelul de pregătire profesională

18. Creșterea nivelului de pregătire prin schimburi de experiență și vizite de studiu, com. Predesti, jud. Dolj
19. Sistem informatic integrat pentru promovarea interacțiunii între Primărie și cetățeni, com. Predesti, jud. Dolj
20. Modernizare sediu Primărie, modernizare anexă garaj și spațiu depozitare combustibil solid, com. Predesti, jud. Dolj
21. Modernizare cladire Scoala Gimnaziala, com. Predesti, jud. Dolj – creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în cladirile publice cu destinație de unități de învățământ.
22. Înființarea unei piețe en-gros în localitate cu specific agro-alimentar. Sprijinirea cu măsuri economice a întreprinzătorilor locali și regionali pentru a participa la operațiunile economice din piața en-gros. Mediatizarea inițiativei de piață en-gros în zona de interes, pentru sporirea tranzacțiilor
23. Modernizare Drumuri exploatare agricolă, com. Predesti, jud. Dolj

CAPITOLUL III

1. CONCEPTUL DEZVOLTARII RURALE DURABILE

Dezvoltarea rurala reprezinta managementul dezvoltarii umane si orientarea schimbarilor tehnologice si institutionale astfel incat sa imbunatateasca incluziunea, longevitatea, cunostintele si standardele de viata in zonele rurale, intr-un context de echitate si durabilitate.

Dezvoltarea rurala este un ansamblu de actiuni care vizeaza imbunatatirea calitatii vietii si bunastarii economice a locuitorilor din asezarile rurale, precum si combaterea crizei rurale - tendinte economice si demografice adverse observate in mediul rural in ultimele decenii.

Acest concept presupune atat o crestere a eficientei meseriilor traditionale rurale, cat si dezvoltarea unor industrii mai moderne, in principal turismul.

Principalele activitati desfasurate in aceste zone rurale sunt:

Activitati de productie agricola: productie vegetala (cereale, diverse culturi, gradinarit), zootehnie (cresterea pasarilor, animalelor), apicultura, piscicultura etc..

Activitati de prelucrare: morarit, fabricarea painii.

Activitati para-agricole si neagricole: ateliere de tamplarie lemn si metal, zidarie, sudura mecanica, reparatii utilaje etc..

Activitati mestesugaresti: tesut, vopsit, cosarie, broderie, cusut.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurate
2014-2020

Activități comerciale: vânzarea produselor de primă necesitate (sare, zahar, lapte, chibrituri) cumpărare și vânzare de produse agricole și artizanale, cumpărarea și vânzarea de materiale și utilaje agricole și para-agricole, bănci de cereale, etc...

2. DOCUMENTE STRATEGICE

Agenda 2030 se bazează pe 17 obiective de dezvoltare durabilă și 169 de obiective susținute de Națiunile Unite ca un efort global de gestionare a provocărilor actuale legate de sărăcie, climă, poluare a mediului, inegalități geografice, prosperitate, pace și justiție.

Cele 17 obiective sunt:

Agenda 2030 cuprinde cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD), reunite informal și sub denumirea de Obiective Globale. Prin intermediul Obiectivelor Globale, se stabilește o agendă de acțiune ambițioasă pentru următorii 15 ani în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a in justiției și protejării planetei până în 2030.

1. Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context.
2. Foamete „zero” – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.
3. Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă.
4. Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.
5. Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor.
6. Asigurarea accesului tuturor la serviciile de distribuire a apei și de salubritate și gestionarea durabilă a acestora.

7. Energie curată și la prețuri accesibile – Asigurarea accesului tuturor persoanelor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.
8. Promovarea unei creșteri economice sustinute, favorabile incluziunii și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă, precum și a unor condiții de muncă decente pentru toți
9. Industrie, inovație și infrastructură – Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației.
10. Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta.
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.
12. Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile.
13. Acțiune climatică – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor.
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, marilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă.
15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea desertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate.
16. Promovarea unor societăți pasnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Principalele scopuri ale dezvoltării locale plasate sub responsabilitatea comunității⁶:

---

⁶ Strategia de dezvoltare a comunei Predești

Stăvul

UNIUNEA EUROPEANĂ

1. Incurajarea comunitatilor locale sa dezvolte abordari integrate de tipul „de jos in sus”, in imprejurari in care este necesar sa se răspunda provocarilor teritoriale si locale care impun schimbari de natura structurala;
2. Consolidarea capacitatii comunitatii si stimularea inovarii (inclusiv inovarea sociala), spiritul antreprenorial si capacitatea de schimbare, prin incurajarea dezvoltarii si descoperirii potentialului neexploatat din cadrul comunitatilor si teritoriilor;
3. Promovarea proprietății comunitatii prin cresterea gradului de participare in cadrul comunitatilor si consolidarea sentimentului de implicare si proprietate care poate spori eficiența politicilor UE;
4. Asistarea guvernantei pe mai multe niveluri prin asigurarea unei cai de participare deplina la conturarea punerii in aplicare a obiectivelor UE in toate domeniile pentru comunitatile locale.

Cele doua comune au tinut cont si de prioritatile nationale de dezvoltare definite in Planul National de Dezvoltare Rurala 2021-2027⁷, in elaborarea obiectivelor strategice de dezvoltare. Amintim pe scurt obiectivele generale al PNDR 2021-2027:

Obiectiv General 1. – Promovarea unui sector agricol intelligent, resilient si diversificat care sa asigure securitate alimentara

Obiectiv General 2. Consolidarea actiunilor de protejare a mediului si a celor impotriva schimbarilor climatice si contributia la indeplinirea obiectivelor Uniunii Europene in materie de mediu si clima

Obiectiv General 3. Consolidarea structurii socio-economice a zonelor rurale

---

⁷ Planul National de Dezvoltare Rurală 2021-2027

Stavrou

3. TIPURI DE INSTRUMENTE

Termenul de **instrumente de monitorizare și evaluare** descrie un fapt de care o administrație se serveste pentru atingerea unui scop.

Exemple de instrumente monitorizare și evaluare folosite: Chestionare, interviuri, măsurarea nivelului de participare, etc..

O clasificare mai detaliată a instrumentelor este oferită de Howlett și Ramesh.⁸ Criteriul după care instrumentele folosite în implementarea politicilor publice pot fi clasificate este acela al *nivelului de intervenție a statului*.

În cazul în care intervenția statului este redusă, instrumentele au un caracter voluntar; iar pe măsură ce intervenția statului este mai ridicată, instrumentele au un caracter mai obligatoriu.

Sistemul de monitorizare și evaluare este principalul instrument prin care o organizație își poate urmări progresul referitor la diferite proiecte de investiții sau activități. Obiectivul său este de a furniza datele necesare, la fiecare nivel al proiectului, pentru informare și luare a deciziilor în vederea reglementării mersului acestuia.

Nu există o modalitate „corectă” de a realiza M&E și nici un set special de metode și instrumente care să se potrivească fiecărei situații. Adesea, poate fi necesar să combinate mai multe metode și instrumente în timpul unui proiect. Este util să luați în considerare următoarele întrebări atunci când alegeți cele mai potrivite:

1. Care sunt obiectivele finale?
2. Care este scopul activității de M&E?
3. Cine sunt participanții și care sunt nevoile și preferințele lor?
4. Cât timp am la dispoziție?
5. Ce resurse financiare, umane și materiale de sprijin am la dispoziție?

---

⁸ Howlett și Ramesh, Studiul politicilor publice, pag. 95

Exista multe metode si instrumente pe care le putem folosi pentru a realiza activitatea de M&E intr-un mod participativ. Chiar si metodele conventionale cantitative sau calitative, cum ar fi sondajele sau discutiile focus-grup. Ele pot fi mai productive daca au fost concepute si sunt utilizate intr-un mod participativ.

Mai departe amintim posibile instrumente care pot fi folosite in aceasta activitate de Monitorizare si Evaluare independenta:

1. Calendare si diagrame

Calendarele si diagramele sunt instrumente vizuale pentru a explora secventele de evenimente si modul in care acestea sunt percepute. Exemplele de calendare includ calendare sezoniere, care pot fi folosite pentru a colecta date si a analiza schimbarile pentru o perioada de timp (cum ar fi modelele de productie agricola).

Exemplele de diagrame includ diagrame de activitate zilnica, care pot fi utilizate pentru a compara activitatile zilnice ale diferitelor persoane. Calendarele si graficele pot fi utilizate in scopuri de monitorizare, evaluare si planificare.

2. Culegere de rezultate

O metoda de colectare (recoltare) dovezi despre schimbari – fie intentionate sau neintentionate, negative sau pozitive, directe sau indirecte – si pentru a determina daca si cum o interventie a contribuit la aceste schimbari.

Colectarea rezultatelor nu masoara progresul catre obiective sau rezultate predeterminate si, prin urmare, este adecvata in special pentru situatiile complexe in care este dificil sa se stabileasca relatii clare de cauza si efect sau in care obiectivele au trebuit ajustate pe parcursul procesului. Desi este cel mai bine cunoscut ca instrument de evaluare, capturarea rezultatelor poate fi utilizata atat in scopuri de monitorizare, cat si de evaluare.

3. Monitorizare si evaluare participativa in medii virtuale

O alta metoda de M&E sugereaza utilizarea internetului pentru monitorizare si evaluare. Unele dintre beneficiile potentiale ale utilizarii unor astfel de instrumente sunt posibilitatea de colectare a datelor in timp real și luarea deciziilor, imbunatatirea controlului calitatii datelor, reducerea costurilor si economisirea de timp - si facilitarea participării la activitatea de M&E a celor care nu sunt de obicei implicati in mod direct in acest proces.

CAPITOLUL IV

1. STABILIREA CADRULUI DE MONITORIZARE SI EVALUARE

Un cadru clar este esential pentru a ghida monitorizarea și evaluarea. Un cadru ar trebui sa explice modul in care programul ar trebui sa functioneze prin stabilirea componentelor initiativei si ordinea sau pasii necesari pentru a obtine rezultatele dorite. Un cadru mareste intelegerea scopurilor si obiectivelor programului, defineste relatiile dintre factorii cheie pentru implementare si articuleaza elementele interne si externe care ar putea afecta succesul programului.

Un plan de monitorizare si evaluare va cuprinde scopurile si obiectivele unei strategii de M&E si elementele sale cheie. Un plan de M&E este ca o foaie de parcurs care va ajuta la definirea, implementarea, monitorizarea si imbunatatirea unei strategii de M&E in cadrul unui proiect sau de ce nu in cazul unui grup de proiecte. Prezinta tot ceea ce trebuie sa se intample din faza de planificare a proiectului pana cand proiectul isi atinge scopul si creeaza impactul scontat.

Un plan de M&E include următoarele elemente:

- Intrebări relevante de M&E de adresat în diferite etape ale ciclului de viață al proiectului
- cronologie propusă pentru M&E
- Metodologii diferite
- strategii de implementare eficiente
- Rezultate așteptate
- Instrumente adecvate de M&E pentru colectarea datelor
- Identificarea locației unde ar fi salvate datele și cum vor fi analizate
- Definirea modului în care rezultatele M&E vor fi comunicate părților interesate ai membrilor echipei pentru a asigura îmbunătățirea proiectului, transparența și luarea deciziilor bazate pe date
- Alte resurse și capacități necesare

Când ar trebui conceput un plan de M&E?

Planul de monitorizare și evaluare ar trebui creat din timp, atunci când intervențiile proiectului sunt planificate. Planificarea intervențiilor proiectului și proiectarea unei strategii de M&E ar trebui să meargă mână în mână.

Planificarea în avans ajută, de asemenea, să se asigure că există un sistem complex pentru a urmări fiecare intervenție și fiecare activitate de proiect pentru a putea evalua succesul acestora. De asemenea, ajută managerii de proiect și alți membri ai echipei asociați cu proiectul să înțeleagă obiectivele cheie și să se asigure că proiectul este pe drumul cel bun.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferențial

Instrumente Structurale
2014-2020

Cadru de monitorizare și evaluare

Dar de ce sunt importante cadrele de monitorizare și evaluare?

Un cadru de monitorizare și evaluare bine gândit poate ajuta foarte mult la gândirea prin strategii programatice, obiective și activități planificate și dacă acestea sunt într-adevăr cele mai potrivite pentru implementare

Toate programele ar trebui să efectueze, cel puțin, activități de monitorizare care să le permită să se asigure că nu sunt expusi la un riscuri foarte mari.

Există modalități creative de a face față constrângerilor de resurse, precum:

- Folosirea cu înțelepciune a resurselor prin alegerea metodelor care sunt fezabile, fiabile și cele mai susceptibile de a furniza informații pentru îmbunătățirea programului.
- Colectarea doar a datelor suficiente decât pot fi analizate sau utilizate în mod realist.
- Găsirea modalităților de a pune în comun resursele și de a colabora cu alte organizații.

2. CE ESTE MONITORIZAREA?

Monitorizarea înseamnă observarea și înregistrarea regulate a activităților care se desfășoară în cadrul unui proiect. A monitoriza înseamnă a examina în ce mod activitățile din cadrul unui proiect progresează în vederea atingerii obiectivelor propuse spre realizare. Apoi, în urma realizării monitorizării se pot oferi informații și feedback despre progresul proiectului tuturor persoanelor implicate în derularea proiectului care se află în implementare.

Monitorizarea este o activitate permanentă prin care se determină progresul activităților în raport cu rezultatele planificate și dacă activitățile sunt realizate conform planului elaborat inițial.

Rolul monitorizării

Rolul monitorizării este acela de a ajuta o organizație să aibă o imagine clară asupra activităților pe care le organizează, să decida cât de eficiente sunt activitățile și să aplice schimbări dacă situația impune acest lucru.

Monitorizarea urmărește să informeze despre rezultatele obținute și progresul proiectului față de obiectivele planificate și probleme aparute în acest proces. De asemenea, informațiile obținute în urma monitorizării ajută la luarea deciziilor cu privire la adaptarea planului de desfășurare a activităților și a strategiilor de lucru.

Monitorizarea ajută la:

- Analiza situației cu privire la proiect;
- Determinarea eficienței utilizării resurselor din cadrul activității sau a proiectului;
- Identificarea problemelor cu care se confruntă comunitatea sau proiectul pentru a putea fi găsite soluții care să rezolve problemele aparute;

În dezvoltarea sistemului de monitorizare trebuie să identificăm următoarele aspecte: *sa aflăm cine are nevoie? de ce fel de informații? cu ce scop? și în ce formă?*

Avantaje ale monitorizării:

Adoptarea de decizii mai bune cu privire la managementul proiectului pentru o mobilizare a tuturor resurselor.

Îmbunătățirea performanțelor în cazul în care se constată anumite deviații de la planul inițial și propunerea de soluții pentru rezolvarea lor.

Cu cât numărul persoanelor implicate în monitorizare este mai mare cu atât informațiile rezultate vor ajuta la succesul activităților sau al proiectului în desfășurare și bineînțeles va contribui la luarea celor mai bune decizii.

3. CE ESTE EVALUAREA?

Evaluarea reprezintă un proces prin care se măsoară performanța unei politici sau a unei strategii și se identifică soluții la problemele existente. Mai exact, evaluarea poate avea, printre altele, scopul de a analiza rezultatele unei politici, de a ajuta autoritățile să răspundă în fața cetățenilor pentru acțiunile lor, de a ajuta la procesul de alocare a resurselor și de a ajuta la îmbunătățirea managementului politicilor sau strategiilor elaborate la nivel local.

Ce urmărește evaluarea?

Datele rezultate în urma evaluării sunt utile atât pentru îmbunătățirea procesului de implementare a politicilor/strategiilor, cât și a celui de luare a deciziilor. Prin evaluare este determinată eficacitatea proiectelor și politicilor, prin răspunsul pe care îl dau întrebărilor: *ce funcționează?, pentru cine? și în ce condiții?*

Evaluarea susține, de asemenea, procesul de planificare a activităților viitoare, de repartizare a resurselor umane, financiare.

Evaluarea poate răspunde la întrebări de genul:

- Care este efectul sau impactul activităților realizate?
- În ce măsură activitățile sau proiectul au răspuns așteptărilor și nevoilor beneficiarilor?
- Cât de eficient au fost utilizate resursele și timpul?
- Cât de eficient și calitativ activează organizația, grupul de inițiativă?

Obiectivele evaluarii

- Oferă suport în luarea deciziilor privind activitățile, strategia de realizare a proiectelor actuale sau viitoare;
- Obține informații în legătură cu ce funcționează, ce nu funcționează și de ce nu funcționează
- Verifică și îmbunătățește calitatea proiectului;
- Identifică strategiile de succes care ar putea fi folosite pe viitor și modifică strategiile care se dovedesc ineficiente;
- Apreciază efectele și beneficiile intervențiilor din cadrul proiectului;

Avantajele evaluării

Eficiența

Obținerea de date, care pot duce la concluzia că organizația lucrează eficient. Astfel, se pot găsi punctele slabe ale activităților realizate iar după aceea se pot acționa asupra lor, realizându-se în acest mod rezultate pozitive și economisim timp și resurse.

Model de bună practică pentru alte organizații

Rapoartele de evaluare ale practicilor întreprinse în cadrul activităților sau a unui proiect pot încuraja și alte grupuri în dezvoltarea de practici similare în organizațiile sau localitățile lor.

Tipuri de evaluare:

Inițială, Continuă și Finală

- ✦ Evaluarea inițială

UNIUNEA EUROPEANĂ

Se realizeaza in faza initiala a proiectului cu scopul de a urmari cunoasterea nivelului de la care se porneste. Datele datelor se realizeaza rar si vizeaza rezultate initiale.

✚ Evaluarea continua

Este un tip de evaluare care se realizeaza pe tot parcursul desfasurarii activitatii sau a proiectului cu scopul de a imbunatatii activitatile si rezultatele. Evaluarea continua se realizeaza de catre un evaluator intern care are rolul de a colecta in mod frecvent date care contribuie la realizarea rezultatelor partiale.

✚ Evaluarea finala

Se realizeaza la finalul unei activitati sau a unui proiect cu scopul de a formula decizii despre activitatea care tocmai s-a incheiat. Aceasta evaluare este realizata de un evaluator intern, la intervale mari de timp si urmareste sa ia la cunostinta care sunt rezultatele finale ale activitatii sau proiectului.

Evaluarea independenta este potrivita in situatia in care obiectivele urmaresc imbunatatirea nivelului de responsabilitate si transparenta.

Relatia dintre monitorizare si evaluare:

- Monitorizarea si evaluarea sunt masuri strans legate una de alta. Datele obtinute in urma unei monitorizari sistematice asigura succesul evaluarii.
- Monitorizarea urmareste atat procesele din cadrul unui proiect dar si schimbarile care este posibil sa intervina atat la nivelul grupului tinta cat si la nivelul institutiilor publice implicate.
- Evaluarea reprezinta o evaluare periodica a realizarilor din cadrul unui proiect. Evaluarea are la baza datele obtinute prin intermediul monitorizarii.

Diferențe dintre monitorizare și evaluare:

Monitorizarea:

- Este continuă și permanentă
- Răspunde la întrebarea “Ce?”
- Se axează asupra resurselor financiare, materiale și umane asupra activităților și procesului de implementare.
- Oferă informații despre activitățile realizate și rezultatele obținute
- Atenționează managerii asupra problemelor apărute și propune opțiuni pentru soluționarea acestora.

Evaluarea:

- Este periodică, se realizează în momente cheie ale proiectului (Început, mijloc sau sfârșitul proiectului)
- Răspunde la întrebarea “De ce?” Compară rezultatele obținute cu cele planificate
- Se concentrează asupra relației dintre resursele utilizate și rezultatele obținute
- Oferă informații privind cum și de ce au fost obținute rezultatele
- Oferă managerilor de proiect strategii și politici

Monitorizare și evaluarea reprezintă un feedback necesar între activitatea din teren și implementatori. Permite corecțiile la mijlocul activităților și încorporarea lecțiilor învățate în noile inițiative. Schimbul de cunoștințe cu privire la succesele inițiativelor și lecțiile învățate vor fi utilizate în replicarea activităților inițiativei în alte proiecte.

Este recomandată o îmbunătățire a diseminării rezultatelor proiectului în chiar interiorul comunităților, astfel încât membrii acestora să constientizeze că rezultatele proceselor de planificare strategică sunt puse în practică și cum anume sunt implementate. Altfel există riscul ca

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

actorii locali sa considere ca acest document nu are finalitate, sa isi piarda increderea in procese participative initiate de administratia publica.

CAPITOLUL V

1. CARE SUNT NEVOILE CETATENILOR?

Nevoile sociale sunt definite ca nevoile colective ale unei populatii eterogene careia alesi trebuie sa ofere raspunsuri si solutii concrete.

Aceasta poate implica, de exemplu, facilitarea mobilitatii pe teritoriu, simplificarea ingrijirii copiilor prin deschiderea unor structuri dedicate (crese, gradinite etc.).

Determinarea nevoilor sociale este, deci, un pas preliminar oricarei actiuni sociale.

Analiza nevoilor sociale are ca scop identificarea asptetarilor cetatenilor in vederea definirii actiunilor sociale potrivite la nivel local. Ideea este de a asigura coerenta intre nevoile populatiei si oferta de servicii sociale.

Analiza nevoilor sociale ofera un inventar al situatiei existente si, astfel, va permite reajustarea strategiilor de dezvoltare. Este indicat sa proiectam un plan de actiune sociala care sa tina cont de nevoile mentionate de catre cetateni.

Stavru

La nivelul celor doua comune am regasit urmatoarele nevoi principale ale cetatenilor, precum:

- **Calitatea vietii si nivelul de dezvoltare economica**

Din cele observate locuitorii celor doua comune considera ca localitatilor lor sunt foarte putin dezvoltate si necesita o implicare mai atenta a administratiilor publice locale pentru dezvoltarea lor. Aici s-au identificat nevoi cu privire la optiunile privind petrecerea timpului liber, colectarea selectiva a deseurilor.

- **Calitatea serviciilor din comunitate**

Se urmareste indeaproape o imbunatatire a serviciilor medicale existente si a serviciilor de asistenta sociala pentru cetatenii celor doua comune.

- **Modul de relationare cu administratia publica locala**

Pentru imbunatatirea relationarii cetatenilor cu administratiile publice locale se au in vedere masuri privind o comunicare mai eficienta. Utilizarea retelelor de socializare, dezvoltarea unor aplicatii pe mobil pentru comunicare rapida, dezvoltarea platformelor online axate pe colectarea de sugestii cu privire la proiectele care sunt necesare sau aflate în implementare, utilizarea retelelor de socializare existente, formarea unor consilii zonale si corespondenta prin e-mail sunt cateva dintre masurile care se doresc imbunatite din spusele alesilor celor doua comune.

- **Opiniile privind nevoile si directiile de dezvoltare durabila**

Amintim nevoia de educatie, formare profesionala, servicii de sanatate, agricultura. Imbunatatirea infrastructurilor de drumuri, retele de alimentare cu apa, canalizare si gaze, de sanatate, de educatie de asemenea se afla in vederea administratiilor privind investitiile viitoare.

CAPITOLUL V

2. INSTRUMENTE INDEPENDENTE DE MONITORIZAREA SI EVALUARE – GENERAL VALABILE

Gama de instrumente care pot fi utilizate in monitorizarea proiectelor de investitie din domeniul administrative local este extrem de variata. Atunci cand o autoritate publica decide sa faca ceva in acest sens, ea trebuie sa aleaga dintre mijloacele sau dispozitivele pe care le are la dispozitie. De-a lungul timpului s-a incercat identificarea tipurilor de instrumente administrative care pot fi utilizate si sa le clasifice dupa diferite criterii.

O primă categorie de instrumente sunt cele *voluntare*, care presupun un grad cat mai mic de implicare a statului, in care obiectivul dorit este indeplinit de o maniera voluntara. Astfel, organele administrative pot decide sa nu se implice in rezolvarea unei probleme de interes public (non-decizie), considerand ca aceasta poate fi solutionata mai bine de catre familie, comunitate, organizatii voluntare (ONG-uri) sau de catre piata. Utilizarea lor este avantajoasa din punctul de vedere al costurilor pe care le implica, al conformitatii cu normele culturale si libertatea individuala, dar și al favorizarii legaturilor cu familia sau comunitatea.

La polul opus se află instrumentele *obligatorii*, care presupun cel mai mare grad de coerciție si care constau in directionarea actiunilor persoanelor fizice sau juridice in limitele constitutionale, si care acorda o putere neinsemnata de decizie indivizilor, grupurilor sau organizatiilor implicate. Acestea cuprind: reglementarile, intreprinderile publice sau furnizarea directa a unor bunuri sau servicii de catre organele administrative.

Intre aceste două categorii se afla instrumentele mixte, care combina caracteristicile instrumentelor voluntare si a celor obligatorii. Intre acestea se numara raspandirea de informatii si

influențarea persoanelor fizice sau juridice de către organele administrative, subvenționarea unor activități, stabilirea unui mecanism al prețurilor în sectoare în care acesta nu există în mod normal prin licitarea drepturilor de proprietate asupra unei anumite resurse, și în final, instituirea unor impozite și taxe, care pot modifica comportamentul contribuabilului, inducându-i un anumit tip de comportament sau pot descuraja comportamentele nedorite (consumul de alcool, tutun, poluarea etc).

Majoritatea acestor instrumente administrative sunt în oarecare măsură substituibile, însă deși sunt substituibile din punct de vedere tehnic, practic ele diferă din mai multe puncte de vedere (al eficienței, al costurilor financiare și de personal), ceea ce face ca selectarea unui anumit instrument să fie un proces complex.⁹

3. INSTRUMENTE INDEPENDENTE DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE – CADRU GENERAL

După cum știm există o multitudine de instrumente prin care administrațiile își pot monitoriza și evalua eficiența politicilor și strategiilor locale.

Obiectivul monitorizării și evaluării independente a proiectelor este de a oferi o evaluare neutră de către terți a implementării proiectului, de a identifica realizările și provocările proiectului, de a măsura performanța proiectului în raport cu obiectivele și de a oferi indicații ale progresului.

Așteptarea principală din partea acestor instrumente este aceea să urmărească progresul, activitățile și rezultatele proiectului pe baza documentației și informațiilor furnizate de organizația de implementare a proiectului, părțile interesate sau alți actori relevanți implicați în activitățile de

---

⁹ Manual de politici publice, ediția a II-a

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

management, sa furnizeze un raport de progres după 12 luni de activitati ale proiectului si un raport final la sfarsitul proiectului.

Cetatenii participa rareori la conceperea instrumentelor de participare civica, desi acestea par a fi cele mai evidente consultari cu privire la proiectele de legislatie si politici.

Peste tot in lume, sectorul public a inceput sa preia tehnicile si practicile managementului modern utilizat in sectorul privat. Administratia clasica, guvernata de un set de acte normative specifice nu mai este adecvata in perioada actuala. O administratie publica moderna, flexibila si eficienta constituie conditie esentiala a transformarii a societatii si de ce nu, creste rolul cetateanului in luarea deciziilor.

Gestionarea consultarii publice necesita abilitati si instrumente specifice. Lipsa de timp si de resurse este adesea acuzata de consultarea publica slaba. Cu toate acestea, alegerea gresită a instrumentelor si metodelor de consultare a publicului poate duce, de asemenea, la o consultare publica slaba. Consultarea ineficienta nu numai ca pierde timp si bani, dar pune în pericol incercarile viitoare de a implica in mod semnificativ publicul. Audierile publice si atelierele sunt principalele instrumente de consultare utilizate in multe tari.

Utilizarea unei abordari flexibile care combina o serie de instrumente de consultare imbunatateste comunicarea si ajuta la atingerea obiectivelor de interes. Integrarea monitorizarii in procesul de consultare sprijina controlul calitatii si duce la imbunatatiri pentru incercarile viitoare de a implica partile interesate in elaborarea regulilor.

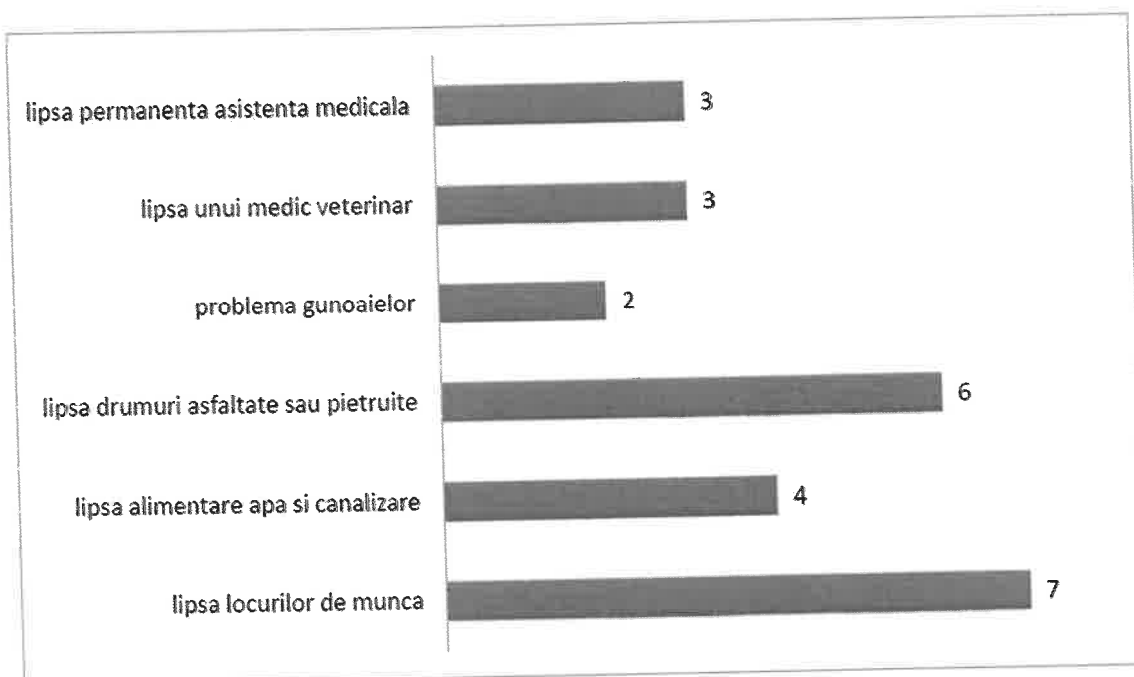
Cand vorbim despre proiectele unei administratii publice trebuie sa tinem cont ca aceste urmaresc bunastarea cetatenilor si trebuie luate cele mai bune decizii pentru ca ele sa fie eficiente si sa aiba rezultate care sa contribuie cresterea calitatii vietii tuturor cetatenilor unei comunitati.

CAPITOLUL VI

1. PROBLEME CU CARE SE CONFRUNTA LOCALITATILE

Conform anchetei realizate in cadrul Strategiei de Dezvoltare Locala a Comunei Predesti¹⁰ au fost identificate urmatoarele probleme cu care se confrunta cetatenii:

5. Care considerati ca sunt cele mai importante probleme cu care se confrunta cetatenii din satul dumneavoastra ?

Conform punctajului, avem:

¹⁰ Strategia de Dezvoltare Locala a comunei Predesti, judetul Dolj

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Lipsa locurilor de munca este problema care preocupa majoritatea localnicilor din comuna. Lipsa drumurilor este de asemenea o problema destul de importanta si este necesar sa fie o prioritate pentru administratia publica.
- Lipsa alimentare apa si canalizare in sistem centralizat se afla pe locul trei in topul problemelor intalnite la nivelul comunei
- Lipsa permanenta de asistenta medicala si lipsa unui medic veterinar a fost mentionata de asemenea printre probleme existente
- Lipsa gunoaielor si modul in care acestea sunt depozitate fiind o alta problema mentionata de cetateni

Si la nivelul comunei Bucovat au fost regasite aceleasi probleme cu care localnicii se confrunta zi de zi iar prin stabilirea obiectivelor mentionate mai sus in prezenta metodologie se incearca rezolvarea lor si cresterea calitatii vietii cetatenilor celor doua comune, Predesti si Bucovat.

2. PROPUNERE DE INSTRUMENTE INDEPENDENTE DE MONITORIZARE SI EVALUARE A POLITICILOR PUBLICE SI A STRATEGIILOR LOCALE

Un exemplu de instrument independent care poate fi folosit in monitorizarea si evaluarea politicilor si strategiilor locale este, potrivit Bancii Mondiale, **participarea cetateneasca**. Un lucru foarte important de care trebuie sa tinem cont daca dorim sa utilizam aceasta metoda sunt persoanele sau cetatenii pe care dorim sa ii implicam. Persoanele implicate in astfel de procese trebuie sa detina un minim de cunostinte despre subiectul abordat pentru ca rezultatele asteptate sa fie conforme cu asteptarile.

Sustinand transparenta, responsabilitatea si eficienta institutiilor publice, cetatenii joaca un rol util si decisiv si participa la formularea de solutii inovatoare la provocarile dezvoltarii.

Tot mai multe dovezi confirma ca integrarea cetatenilor poate, in conditiile potrivite, sa ajute guvernele sa imbunatateasca rezultatele dezvoltarii, prin imbunatatirea serviciilor publice, a managementului financiar, a incluziunii sociale și emanciparii.

Stancu

Feedback-ul cetatenilor primit in timp real face posibila intelegerea mai buna a modului in care criza afecteaza comunitatile si reactionarea fara intarziere in situatii in schimbare rapida.

De mentionat, acest tip de instrument nu ofera o garantie ca deciziile obtinute de un grup de persoane vor satisface asteptarile tuturor cetatenilor. Participarea cetateneasca ofera posibilitatea de a formula si discuta puncta de vedere diferite in cadrul unui process deschis, decizia finala apartinand, bineinteles, primarului sau consiliului local.

Dialogul permanent intre cetateni si autoritatile locale este util deoarece reduce tensiunile din cadrul unei comunitati privind problemele care au ramas nerezolvate si ajuta la realizarea unei mai bune intelegere a adevaratelor nevoi si preocupari ale cetatenilor.

Conform anchetei de opinie realizate de catre Comuna Predesti in elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locala, locuitorii comunei Predesti, isi doresc sa fie consultati de catre autoritatile locale cu privire la problemele satului.¹¹

De asemenea, chiar daca nu s-a realizat o ancheta de opinie oficiala si locuitorii comunei Bucovat si-au exprimat dorinta de a fi implicati si consultati cu privire la problemele comunei.

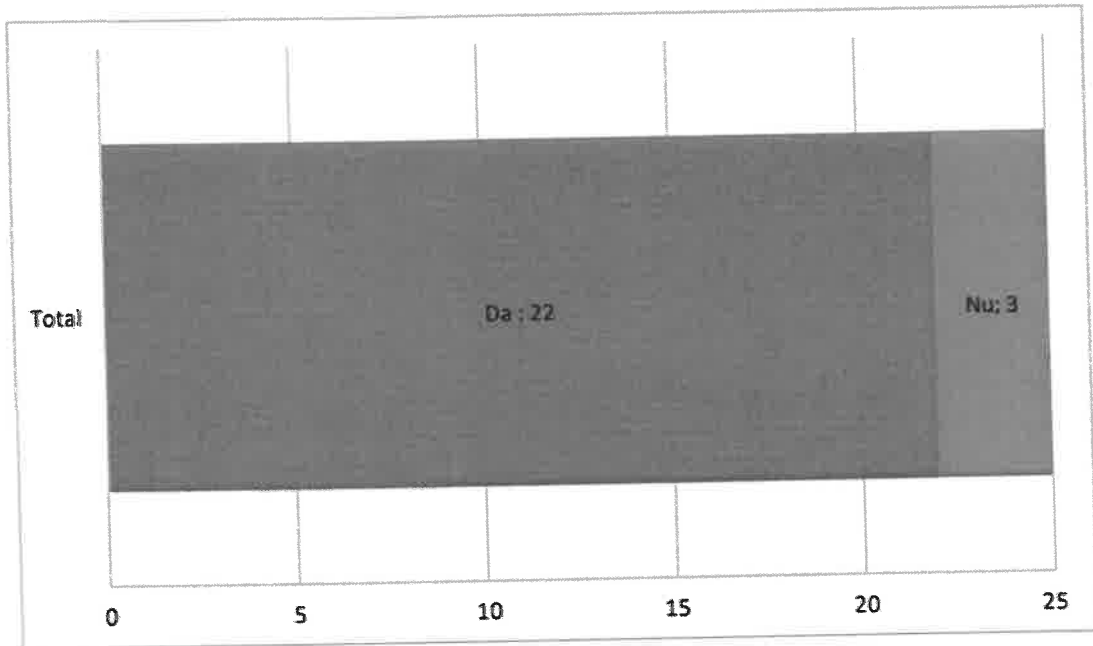
---

¹¹ Strategia de dezvoltare a comunei Predesti

Stancu

7. Credeti ca cetatenii din comuna ar fi bine sa fie consultați de către autoritatile locale cu privire la problemele satului si comunei?

Mai departe putem aminti urmatoarele instrumente independente pe care o administratie publica locala le poate folosi:

1. Intrunirile publice

O intrunire publica sunt organizate pentru a implica un public larg pentru a discuta si a schimba informatii. La aceasta intrunire publica sunt solicitate comentariile cetatenilor cu privire la o problema. Data si ora intrunirii sunt stabilite de comun acord cu locuitorii comunei. La intrunire va participa o persoana din administratia publica locala sau o persoana delegate care va cunoaste subiectul discutiei si va raspunde tuturor intrebarilor cetatenilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operational Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Acest tip de intalnire permite discutii in detaliu, sunt oferite raspunsuri directe si imediate si se clarifica in acest mod anumite idei si fapte necesare in procesul de implementare al unui proiect sau a unei actiuni.

Tipul acesta de intalnire se poate realiza atat in faza de inceput al unui proiect de dezvoltare cat si periodic pentru a afla stadiul lucrarilor si a rezolva eventualele probleme aparute care impiedica atingerea obiectivului.

Pasi de urmat intr-o intrunire publica cu cetatenii:

1. Mai intai se va realiza o prezentare complexa a subiectului pentru a se asigura o baza informationala solida si comuna pentru toti cetatenii;
2. Persoana desemnata cu culegerea datelor subiectului in cauza va inregistra toate comentariile venite de la cetateni si le va centraliza intr-un raport;
3. Tot in aceasta etapa se poate realiza si un chestionar care va cuprinde intrebari clare adresate cetatenilor pentru a putea fi luate decizii dupa completarea lor;

Referitor la anuntarea intrunirii publice, cetatenii pot fi instiintati prin realizarea unui afis pus in fata primariei ori in zonele cele mai circulante din comunitate. In acest mod toti cei care frecventeaza acele zone si observa anuntul se vor prezenta in numar cat mai mare de persoane interesate.

Cum planificam o intrunire:

- Stabilim un spatiu rezervat pentru intrunire
- Pregatim materiale pentru cetatenii care vor participa la intrunire, foi informative si chestionare
- Afisarea/ publicitatea anuntului public cu privire la intrunirea organizata
- Trebuie sa ne asiguram ca toti cetatenii care participa completeaza chestionarele propuse

- Ne asiguram ca toti cetatenii care participa pleaca de la intrunire stiind ce s-a intamplat si ce urmeaza sa se intample in continuare
- Dupa ce au fost completate chestionarele acestea sunt prelucrate
- Se realizeaza un raport care sa contina rezultatul chestionarelor care va fi publicat ca toti cetatenii sa aiba acces la el si sa se infromeze

Model de chestionar cu privire la proiectul de modernizare a .....

Intrebare	Acord	Dezacord	Nu stiu
1. Infrastructura rutieră satisface cerințele comunitatii.			
2. Infrastructura rutieră este suficient dezvoltată pentru a face față transportului de călători.			

Stancu

2. Sondajul de opinie

Sondajele de opinie sunt niste instrumente care furnizeaza date si raspunsuri de care avem nevoie pentru a lua decizii informate. In functie de tipul de informatii pe care dorim sa il aflam, sondajele de opinie vin cu o serie de beneficii: sunt usoare de realizat, pot fi usor adaptabile pentru a colecta atat date cantitative cat si date calitative.

Sondajul de opinie poate sa acopere toate serviciile publice sau numai un serviciu, cum ar fi modernizarea drumurilor, reabilitarea clarilor sau constructia caminului cultural.

Sondajul se poate realiza telefonic, personal sau prin posta. In cazul de fata, saondajul realizat telefonic si prin posta poate fi aplicat fara probleme deoarece costurile sunt reduse.

Cea mai recomandata metoda este cea a distribuirii sondajului prin posta, deoarece nu este foarte costisitoare din punct de vedere financiar. Dupa ce a fost realizat sondajul de catre persoana sau echipa delegata cu aceasta sarcina acesta se distribuie cetatenilor care dupa ce l-au completat il pot duce la cutia postala de unde este colectat dupa aceea.

3. Folosirea tehnologiei (Internet – Retea de socializare – Pagina de Facebook)

Comunicatiile de acest fel, realizate prin intermediul internetului reprezinta o metoda prin care cetateanul este informat asupra tuturor problemelor si este un instrument nou de comunicare care poate fi folosit in orice comunitate.

Prin aceasta metoda se pot oferi informatii clare si la zi cu usurinta. Prin intermediul paginii administratia publica locala poate informa publicul despre toate actiunile ce au loc in mijlocul comunitatii si totodata, prin intermediul internetului se pot anunta si intrunirile publice. De asemenea, tot prin intermediul internetului se pot atasa si se pot completa atat sondajele de opinie

Stancu

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

spre a fi completate de către cetățeni, dar și multe alte instrumente prin care administrațiile locale pot primi diferite răspunsuri din partea cetățenilor.

4. Intalnirile ad-hoc

Intalnirile ad-hoc implica spontaneitate. Intalnirile ad-hoc sunt intruniri unice, neplanificate, la fata locului care se concentreaza pe un anumit subiect sau discutie. Aceste intalniri improvizate nu ofera timp pentru planificare si strategii si prin acest mod administratia afla situatia de la fata locului a fiecarui proiect afla in derulare.

Dupa cum stim din experienta probleme intalnite in cadrul unui proiect care ingreuneaza realizarea acestuia si ii creste durata de finalizare nu sunt tot timpul raportate la timp persoanelor responsabile. De asemenea, prin intermediul acestei intalniri se pot observa si care sunt problemele care ingreuneaza poate procesul de implementare sau executie al unui proiect.

Intalnirea ad-hoc se realizeaza de catre persoana delegate in acest scop de catre administratia publica locala. Intalnirea ad-hoc este cea care raspunde unei nevoi specifice.

Stavru

BIBLIOGRAFIE

1. Strategia de dezvoltare a comunei Predesti
2. Manual de politici publice, editia a II-a
3. Howlett și Ramesh, Studiul politicilor publice, pag. 95
4. Planul National de Dezvoltare Rurală 2021-2027
5. LEGEA-CADRU nr. 195 din 22 mai 2006 (*actualizată*) a descentralizării (actualizată până la data de 30 iunie 2016*)
6. Constituția României, Articolul 3
7. <http://primaria-bucovat.ro/wp/asezare-geografica-istoricul-comunei/>